

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri. Večja mesečno prejemna
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku, Oglasa
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekoval račun št. 11.400

Reformiranje socialnega zavarovanja

PREDLOG PREDSEDNIKA ZVEZE TRGOVSKIH GREMIJEV V LJUBLJANI.

Na nedeljskem zborovanju slovenskih trgovcev v »Unionu« je stavil predsednik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani g. Josip Kavčič predlog za temeljito reformo našega socialnega zavarovanja. Novi ali novelirani zakon mora osvojiti sledeča načela: »V organizacijskem pogledu: Zavarovalni posli vseh panog zavarovanja delavcev morajo biti centralizirani pri posebnih uradih za zavarovanje delavcev, ki naj se ustanove za vsako banovino, odnosno en urad za več banovin. Ti uradi naj bodo nosilci zavarovanja za vse panoge delavskega zavarovanja. Pri znani se mora enotno članstvo z enotnimi minimalnimi dajatvami. Vztrajati moramo na ločeni ureditvi pokojninskega zavarovanja zasebnih nameščencev, na paralelnem poslovanju zavarovanja železničarjev in rudarjev ter na ločeni ureditvi bolniškega in nezgodnega zavarovanja privatnih nameščencev po lastnih nosilcih zavarovanja.

Varovati se mora načelo avtonomije ali samouprave na osnovi paritetnega zastopstva z volitvami po stanovskih zbornicah. V interesu stvari bo, ako so vsi nosilci zavarovanja na ozemlju posamezne banovine ali več banovin tesneje med seboj zvezani, da morejo uspešneje ščititi interese zavarovanja in omogočati razvoj zavarovanja ter skupno ustvarjati neko delovno skupnost zlasti na področju preventivnega zavarovanja. Zato mislimo, da bi moral na ozemlju vsake banovine posloovati poseben zavarovalni svet, v katerem bi bili zastopniki nosilcev zavarovanja ter stanovskih zbornic, po potrebi tudi zastopniki zdravstvene službe v banovini. Ta zavarovalni svet naj bi reprezentiral pred vsem tudi skupno in enotno finančno investicijsko politiko. Zavarovalni svet posluje v okviru zakonitih določil na podlagi soglasno od vseh pristojnih nosilcev zavarovanja sprejetega statuta.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev se mora v sedanjih sestavi razpustiti. Ustanovi naj se centralni zavarovalni urad, ki naj bi upravljal vrhovno nadzorovalno in statistično službo za vse vrste socialnega zavarovanja v državi. Urad bi čuval nad pravilnim izvajanjem zakona. Le v načelno važnih stvareh socialnega zavarovanja bi fungiral kot zadnja admi-

nistrativna instanca. V kolikor ne bi bila izvedljiva ustvaritev rezervnih fondov, ki naj krijejo potrebe zavarovanja po posameznih banovinah skupno za vse nosilce zavarovanja, bi centralni urad zbiral in upravljal tudi skupne rezervne fondove. Urad bi vzdrževali vsi nosilci zavarovanja v državi na osnovi dobrotnega proračuna. Urad naj bi slonel na načelu samouprave interesov. Odvisno pragmatično uradništvo SUZORja se porazdeli na posamezne nosilce zavarovanja.

V meritornem pogledu: Ni treba, da novela zakona dajatev kvantitativno ali kvalitativno poslabša. Toda zakonita ureditev zavarovalnih dajatev mora biti taka, da se izključijo vse zlorabe. Zato mora iz zakona izpasti vse, kar zlorabe danes omogoča. Pred vsem se morajo urediti solidni karentni roki, tako za zavarovane člane, kakor tudi za svoje. Mislimo, da z ostrejšimi klavzulami v zakonu ščitimo samo koristi zavarovanja.

Iz zakona morajo izpasti tudi vse nepotrebne ostri napram delodajalcem in izvrševanja dolžnosti iz naslova zavarovanja se mora poenostaviti in olajšati. Zakon mora biti v svojih določbah tak, da administracije preveč ne komplicira. Zavedamo se, da administracija zavarovanja ne more biti v vseh delih države enotna in izvajana po istih vidikih. Zato je prav, ako je zakon v tem oziru elastičen in okviren, da pušča tako posameznim pokrajinam možnost, da posamezne administrativne podrobnosti uredi po svojih razmerah in potrebah.

Do izdaje novega zakona pa še mislimo: Kakor nam sicer široko anketiranje ni všeč, ker ureditev perečih vprašanj samo zavlačuje, vendar mislimo, da je anketa o vprašanju olajšanja in poenostavljenja administracije nujno potrebna. Ta anketa naj se zedinj tudi v vprašanjih, ki smo se jih v teh izvajanjih dotaknili in ki bi po našem mišljenju mogla prispevati k delni sanaciji delavskega zavarovanja.

Zbrani slovenski trgovci z gospodom ministrom Ivanom Mohoričem na čelu so ta Kovačičev predlog sprejeli zato upamo, da bo tvoril glavno podlago za novo dokončno ureditev tega perečega javnega vprašanja.

Abstinenca narodnih socialistov

FRANCOSKI TISK O POLOŽAJU V NEMČIJI. — MED HITLERJEM IN PAPANOM NI RAZLIKE. — HITLERJEVCI SE NE UDELEŽE SEJ PARLAMENTA.

PARIZ, 16. avgusta. V svojem komentarju k politični situaciji v Nemčiji pravi »Oeuvre« med drugim: »Predsednik nemške republike je treba čestitati, da ni hotel poveriti državne uprave Hitlerju, ki je hotel postati absoluten gospodar Nemčije. Zda se pa pojavlja vprašanje, kdo naj zavladava v Nemčiji? Najbrže bosta to von Papen in von Schleicher. Toda ne prvi ne drugi v normalnih razmerah nima zaslonbe v parlamentu, kjer bo od 600 glasovalo najmanj 500 poslancev proti njima. Ker se je stari maršal odločil, da državne uprave ne more zaupati samo eni stranki, je verjetno, da je ne bo poveril tudi nobeni politični stranki, temveč bo izročil oblast militaristični skupini, ker je to edina stranka, ki se ni spuščala v politiko in pri volitvah ni nastopila. Sicer pa je v današnjih razmerah v Nemčiji vse mogoče.«

»Quotidien« se bavi z istim vprašanjem: »Kaj se bo v torek zgodilo v Nemčiji? Ali bodo hitlerjevci izzvali vihar v parlamentu, ali pa se bodo odločili za državljansko vojno? V obeh primerih pri današnjem

političnem razburjenju v Nemčiji, ki se lahko konča s krvjo, ni pričakovati nič dobrega. Med von Papenom, ki je podpisal ženevski sporazum, a se mu prav nič ne mudi, da bi ga ratificiral, in med Hitlerjem, ki je izjavil, da tri lozanske milijarde kmalu ne bodo vredne niti treh mark, je kaj majhna razlika. Če bi bili od druge strani vprašani, kaj mislimo o stvari, bi odgovorili, da Schleicher bolje obvlada samega sebe in je zato nevarnejši od Hitlerja, ki ga njegovo operetsko razpoloženje slabi.«

BERLIN, 16. avgusta. Po vesti lista »Berlin am Montag«, so narodni socialisti sklenili na neki seji svojega poslanskega kluba, odstraniti se iz parlamenta, ker bi sicer Papenov kabinet lahko dobil še večino. Med politikami se zatrjuje, da bo v primeru abstinence narodnih socialistov državni zbor nesposoben za delo in bodo možne le še tri kombinacije: 1. Razpust in volitve po novem sistemu; 2. razpis volitev, ki naj potrdijo spremenjeni volilni zakon; 3. plebiscit o reformi ustave.

Rezultati naše žetve

BEOGRAD, 16. avgusta. Po doslej poljedelskemu ministru dostopili vesteli je letošnja žetev slaba tako kvalitativno kakor kvantitativno. Najslabša je žetev v pokrajinah, ki so sicer žitnice Jugoslavije, v prvi vrsti v Voljvodini. V Sloveniji so uspehi žetve naslednji: Na 63.025 hektarjih je zrastle 577.874 stotov pšenice; na 34.255 ha 271.733 stotov rži; na 18.385 ha 169.372 stotov ječmena in na 24.464 ha 199.896 stotov ovsu. V Sloveniji je torej letošnja žetev tako kvantitativno ko kvalitativno enaka kakor lanska.

Eksplodija v vlaku

BEOGRAD, 16. avgusta. Včeraj ob 2.25 zjutraj je eksplodiral v nekem vagonu II. razreda na osiškem kolodvoru v vlaku Osijek - Vinkovci manjši zavitek, v katerem je bil eksplozivni material. Zavitek je bil spravljen pod sedežem. Stvarna škoda je malenkostna. Tudi v nekem drugem vlaku na isti progi je našel neki potnik pri Belem Manastirju v vagonu II. razreda pod svojim sedežem kartonski zavitek z manjšo množino eksplozivnih snovi. Zavitek so še pravočasno odstranili in s tem preprečili eksplozijo. Uvedena je stroga preiskava.

SLAVNOST V ROGAŠKI SLATINI.

ROGAŠKA SLATINA, 16. avgusta. Včeraj in predvčeršnjim je proslavilo zdravilišče Rogaska Slatina 200 letnico svojega obstoja na najsvečanejši način. Proslavi so prisostvovali poleg številnih gostov tudi predstavniki oblasti z banom g. dr. Marušičem na čelu. V nedeljo dopoldne je šel po Slatini velik slavnostni sprevod, zvečer pa je bil v Zdraviliškem domu slavnostni koncert. Včerajšnje slavje se je pričelo s svečano službo božjo, ki jo je opravil mariborski škof g. dr. Karlin, nakar je bila slavnostna akademija. O velikem pomenu Rogaske Slatine kot modernem zdravilišču so govorili kopalški ravnatelj g. inž. Dličič, ban g. dr. Marušič in škof g. dr. Karlin.

Konferenca v Ottawi

LONDON, 16. avgusta. Zadnja seja ottawske konference bo 18. t. m. Angleški zastopniki se bodo takoj vrnili v domovino, ker morajo pripraviti vse potrebno za svetovno gospodarsko konferenco.

Svetovna židovska konferenca

PARIZ, 16. avgusta. Svetovna židovska konferenca, ki zaseda te dni v Ženevi in se je udeležuje 130 delegatov iz raznih krajev sveta, ki zastopajo interese 12 milijonov Židov, bo zahtevala od vseh držav, da se zboljša položaj Židov v Nemčiji, kjer živi med 66 milijoni ljudi komaj pol milijona Židov, je bilo na konferenci naglašeno, da nastopa 14 milijonov hitlerjevcev ogorčeno proti židovskemu elementu. Da bo kongres čim prej končal svoje delo, so seje tudi ponoči.

ROMUNSKA DOBI ŠVICARSKO POSOJLO.

BUKAREŠTA, 16. avgusta. Rador poroča, da je Romunska najela pri Združenih švicarskih bankah (Union des Banques Suisses) posojilo 50 milijonov švicarskih frankov, kar da okrog 600 milijonov dinarjev, in sicer po obrestni meri 4% in z vračilnim rokom 2 in pol leta.

TRJE POTRESNI SUNKI V SARAJEVU

SARAJEVO, 16. avgusta. V nedeljo popoldne okrog 18. ure so Sarajevani občutili srednje močen potres, ki se je poglobil ob tričetrt na 19. z znatno močnejšim sunkom, ki so ga občutili zlasti močno prebivalci v višjih nadstropjih. Včeraj zjutraj ob 4. pa je meščane prebudil iz sna še tretji, precej slaboten sunek. Potres ni povzročil nobene škode.

RAZKRITA ITALIJANSKA ŠPIJONAŽA V FRANCIJI.

PARIZ, 16. avgusta. V Nizzi so razkrile oblasti obširno zasnovano špijonažo in aretirale 12 oseb, ki so volunirali v korist Italije.

Spor Japonske z Društvom narodov

JAPONSKA BO RADI LYTTONOVE SPOMENICE IZSTOPILA IZ DRUŠTVA NARODOV. VPRAŠANJE MANDATOV.

ZENEVA, 16. avgusta. Po najnovejših vesteh, bo Japonska izstopila iz Društva narodov, ker je poročilo njegove komisije, ki je bila poslana v Mandžurijo, za tokijsko vlado zelo neugodno. Čeprav poročilo sira Lyttona še ni popolnoma gotovo, je vendar že znana njegova vsebina, ki je popolnoma nasprotna onemu, kar naglašava Japonska. »Journal de Geneve« poroča iz Londona, da so tam splošno prepričani, da pripravlja Japonska za objavo poročila Lyttonove komisije neko iznenađenje.

Obisk japonskega poslanika pri zunanem ministru Stimsonu v Washingtonu ne bo prav nič spremenil stališča Združenih držav napram mandžurskemu vprašanju. Skoraj gotovo je, da se bodo Japonci rajši umaknili iz Društva narodov, kakor da bi priznali svojo krivdo. List pravi dalje, da bi se v tem primeru poleg mandžurskega vprašanja pojavilo še neko drugo vprašanje, in to je: kaj bo z onim

ozemljem, ki je bilo dodeljeno pod japonski mandat z verzijske pogodbe? To ozemlje obsega tri velike otočne skupine v Tihem oceanu. Prebivalci teh otokov so z majhnimi izjemami japonske narodnosti.

Verjetno je, da Japonska ni niti malo razpoložena, da bi odstopila komu drugemu mandat nad tem ozemljem, najmanj pa Združenim državam, ki bi v tem primeru prišle najprej v poštev.

PRINCESA ILEANA JE DOBILA SINA.

DUNAJ, 16. avgusta. Včeraj ob 3. uri zjutraj je rodila romunska princesa Ileana, žena Antona Habsburškega in sestra naše kraljice, zdravo moško dete, ki so ga krstili za Stefana. Krstu so prisostvovali jugoslovanska kraljica Marija, romunska kraljica mati in ostali rodbinski člani. Mati in novorojenček se počutita prav dobro.

KONCERT

Jutri, v sredo 17. avgusta ob 20. uri na Trgu svobode
koncert največjega jugoslovanskega tenorista Marija

SIMENCA

Mariborski prazniki

Prireditve „Mariborskega tedna“

Dasi je bilo vrvenje po mestu vse dni »Mariborskega tedna« zelo živahno, se je v soboto, nedeljo in včeraj še stopnjevalo. V soboto je prišlo zelo veliko tujcev iz Slovenije, pa tudi iz Zagreba, Beograda, Avstrije in od drugod. V soboto zvečer je nudila sredina Maribora velemestno sliko. Ogromne množice so napolnjevale vse ulice in trge, pa tudi vsi javni lokali so bili polni. Zaradi velikega vrvenja in spremenjene razvrstitve je slišalo fanfare, ki so napovedale uprizoritev »Prodane neveste« le malo ljudi, popolnoma so jih slišali le oni, ki so stali pri palači Hranilnice dravske banovine in na Slomškovem trgu.

Vstopnice za »Prodano nevesto« so bile razprodane že pred večerom in okoli osme ure so se pričele zgrinjati na Trg svobode ogromne množice in polni sedeže ter stojišča. Prostor za gledalce je pa bil urejen tako, da so videli igre le oni, ki so bili v prvih vrstah. Za ogromni trud gledališča je bila to velika škoda. Po krivdi aranžerjev predstave niti kritik niso videli, zato je nemogoče tudi vsako poročanje. Da je avditorij »zavozen« so spoznali že takoj ob pričetku predstave, zato so ga za včerajšnje reprizo pregradili. Obisk je bil zadovoljiv.

Po sobotni premieri so se zgrnili tisoči gledalcev zopet po ulicah in javnih lokalih, ki so bili polni še pozno v noč. V nedeljo zjutraj so priredile štiri godbe po mestu budnico, ki je oznanila pričetek velikega slavnostnega dne. Obenem so se odpravljali na zborovanje trgovci in občinski uslužbenci iz vseh slovenskih krajev. Glavni dogodek dopoldneva je bil prihod trgovskega ministra g. Mohoriča, o katerem poročamo podrobneje na drugem mestu. Dopoldanski koncert v mestnem parku je pa zopet privabil veliko ljudi, domačinov in tujcev.

Glavna atrakcija dneva je bila seveda ogromna prireditve na Mariborskem otoku. Že popoldne so odhajale tja velike množice, zvečer je pa bil obisk uprav rekorden. V mestu je bilo zato manj življenja. Narastlo je šele pozno v noč, ko so se vračali domačini in tujci z Mariborskega otoka.

Ponedeljek so izpolnili dopoldanski koncert v parku, ki je bil razmeroma zelo slabo obiskan, razne sportne prireditve popoldne in repriza »Prodane neveste« zvečer. S tem so pa bile tudi že zaključene zadnje velike prireditve »Mariborskega tedna«. Ostaja nam samo še jutrišnji Šimenčev koncert na Trgu svobode.

Zborovanje občinskih uslužbencev

Občni zbor Zveze organizacij občinskih uslužbencev in upokojenec. — Miren potek zborovanja. — Sprejeta resolucija.

V soboto popoldne so prispeli z vlakom številni delegati občinskih uslužbencev iz vseh krajev Slovenije na zborovanje, ki je bilo sklicano ob priliki »Mariborskega tedna«. Na kolodvoru so došle delegate sprejeli mariborski tovariši in sta jih v imenu mestne občine mariborske pozdravila podžupan g. Rudolf Golouh in magistratni svetnik g. Rodošek. Po sprejemu se je formirala povorka in krenila z godbo na čelu po ulicah do Rotovškega trga. Zvečer so se delegati udeležili prireditve tedna in imeli prijateljski sestanek v dvorani Nabavljalne zadruge. Na večeru je sodeloval kvartet ljubljanske Glasbene Matice, kupletist Premelč in pohorski poet Zorzut pa sta poskrbela, da je potekel večer zelo animirano.

V nedeljo zjutraj ob 8. uri se je pričelo zborovanje v sejni magistratni dvorani. Zborovanje sta posetila župana Maribora in Ptujja gg. dr. Lipold in Jerše, dočim sta ljubljanski in celjski župan zbor pozdravila pismeno. Zborovanje je otvoril namesto obolelega predsednika Zveze dr.

Moleta, podpredsednik g. Brandner. Z zbora so bile poslani udanostna brzozajvka kralju, pozdravne brzozajvke pa slovenskim ministrom in ministrskemu predsedniku dr. Srškiču. Župan dr. Lipold je nato pozdravil navzoče in naglasil važnost sodelovanja občinskih uprav z občinskimi uslužbenci, zlasti zaradi izpolnitve občinske administracije in modernizacije naših občin. Za izvajanja je bil burno pozdravljen, v imenu došlih delegatov pa se mu je zahvalil magistratni ravnatelj Šubic iz Celja.

Zvezin tajnik g. Mohorč je podal izčrпно poročilo zveze v minuli poslovni dobi. Načel je tudi vprašanje občinskega zakona in uredb finančnega ministra, ki so v zvezi s proračuni naših občin. Poročal je o spremembah, ki so se izvedle v zadnjem času na polju komunalne politike naših občin in o položaju občinskih uslužbencev.

Po blagajniškem poročilu, katerega je podal blagajnik g. Jarec, je bila izrečena odobro soglasno razrešnica. Nato je poročal o položaju občinskih uslužbencev in o Nabavljalnih zadrugah podpredsednik Brandner in povdaril važnost in koristi, ki jih nudijo zadruga svojim članom.

Sledile so volitve in so bili izvoljeni za predsednika dr. Mole iz Ljubljane, za podpredsednika Brandner, za tajnika Mohorč, za II. tajnika Pristov, za blagajnika pa Jarec, vsi iz Ljubljane. V odbor so bili izvoljeni Šubic iz Celja, Zavadla iz Ptujja, Arnejc iz Trbovelj, Kranjc iz Slovenjgradca, kot zastopnik vseh nižjih uslužbencev pa Oblak iz Ljubljane. V nadzorni odbor sta bila izvoljena Šnuderl in Kramberger iz Maribora.

Po volitvah se je razvila živahna debata o varstvu pridobljenih pravic in o potrebi čim prejšnjega sprejetja novega modernega občinskega zakona za mestne in podeželske občine. Končno je bila sprejeta

resolucija:

»Člani Zveze občinskih uslužbencev dravske banovine, zbrani na današnjem občnem zboru smatrajo kot neobhodno potrebno, da se čim prej izdaja občinski zakon za podeželske in občinski zakon za mestne občine za vsa država, ki naj vstvarita jasno zakonito podlogo glede razmerja med državo in občinsko upravo. Ta zakona naj določita delokrog občinskih uprav v duhu dekoncentracije in poenostavljenja uprave, posebno naj nudi občinom zadostne denarne viře, da ne bo občinsko gospodarstvo tekom proračunskega leta izravnovešeno ter, da se z novima zakonoma absolutno varujejo pridobljene pravice mestnih uslužbencev. Merodajna oblast se naproša, da nudi strokovnim organizacijam občinskih uslužbencev pravočasno projekt obeh zakonov na razpolago, ker je v eminentnem javnem interesu in v interesu države, da zamorejo glede projektov podati izjavo tisti krogi, kojih dolžnost je zakon aplicirati na javno življenje.«

Zborovanje je trajalo ves dopoldne in pokazalo, kako potrebni so taki sestanki. Popoldne pa so odšli številni delegati na otok, nekateri so pa pohiteli na Pohorje v dom mariborskih mestnih uslužbencev.

Prireditve na Mariborskem otoku

Veličastna pirotehnična predstava in zabava.

Poleg »Prodane neveste« je bila prireditve v letnem kopališču na Mariborskem otoku v nedeljo zvečer največji dogodek »Mariborskega tedna«. Iz mesta so hitle proti otoku že popoldne posamezne skupine obiskovalcev, zvečer so pa hiteli tja tisoči peš, z avtobusi in avtomobili. Takega prometa Koroška cesta še ni doživela. Mestno avtobusno podjetje je dalo na razpolago vse avtobuse, kolikor jih je moglo.

Tako se je zbrala po dvajseti uri na otoku ogromna množica ljudi. Pred ko-

pališkim poslopjem so stale dolge vrste osebnih avtomobilov, za njimi se je sukala ogromen vrtiljak, ob straneh bazenov so pa bile razvrščene mize in klopi. Za jed in pijačo so skrbeli poleg kopališke restavracije tudi številni šotori ob robu gozda in pod ter pred tribuno. Otok so razsvetljevale številne žarnice, ki so se nad tribuno spajale v krasne girlande luči v državnih barvah.

Pirotehnična predstava se je pričela pozno, a bila je zares tako sijajna, da prav gotovo nikomur ni bilo žal vstopnine. Pričela se je s krasnimi raketami, ki so spreminjale nebo v žarišče krasnih isker in slik. Vmes so pokale papirnate bombe raket ali pa žvižgale po zraku kakor jate divjih ptic. Prizor se je vrstil za prizorom, dokler se ni stopnjeval v glavno predstavo. Zagoreli so umetni ognji, razvrščeni okoli glavnega bazena. Ves otok se je v trenutku spremenil v bajno pravljico iz »Tisoč in ene noči«. Vse je gorelo in žarelo, da se je skrjil še mesec, ki je mogočno plaval po vedrem nebu. Med bazeni je pa zarajal takrat še balet ljubljanske opere. Tisoči obiskovalcev so ko začarani strmeli v vedno nove prizore. Skoraj prav toliko, če ne še več ljudi je pa opazovalo prizore z bregov Drave v Studencih in drugod ter z okoliških gričkov.

Predstavo so zaključile zopet rakete in zagoreli so še umejni ognji. Potem je po otoku zavalovalo novo življenje. Ob zvokih godbe je mladina zaplesala po prostorih med bazeni in drugod, ostali pa so hladili žejno z vinom in pivom ter izpolnjevali zabavo s petjem. Rajanje se je zavleklo pozno v noč, ko so obiskovalci odhajali z avtobusi ali peš nazaj v mesto. Ta prireditve na otoku bo ostala vsem v spominu kot zares veličastna točka prvega »Mariborskega tedna«.

Poroka.

V Ljutomeru sta se poročila g. France Lovrec, učitelj in gdč. Ada Antonačeva, učiteljica, oba nameščena v Cirkovcih. Bilo srečno!

Iz šolske službe.

V višjo položajno skupino so napredovali Fortunat Turko v Ormožu, Drago Hlasič v Ptujju, Admira Kafolova v Ptujju in Vekoslav Kegl pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah.

Odlikovani požarniki.

Ob priliki 25letnice Prostovoljnega gasilnega društva v Razvanju, ki je bila te dni, so bili odlikovani s kolajnami za zasluge poveljnik Martin Pukl in člani Ivan Novak, Blaž Germ, Simon Kozar, Anon Mešiček in Herman Lubanišek.

Razpisana služba.

Ptujska mestna uprava razpisuje ponovno službo vodje v dijaškem domu. V poštev pridejo le prosilci s pedagoško izobrazbo. Prošnje naj se naslovijo na mestno upravo v Ptujju najpozneje do 20. t. m.

Kongres JUU v Beogradu.

Člani JUU, ki se udeležijo kongresa v Beogradu v času od 24. do 26. t. m., imajo četrtinsko vožnjo. Vozni listek bo veljal za povratek le ob predložitvi potrdila o udeležbi.

Sporod koncerta Marija Šimenca

v sredo, dne 17. t. m. ob 20. uri na Trgu svobode: 1. Dr. B. Ipavec: a) »Če na poljane rosa pade«; b) »Ciganka Marija«. 2. a) Pavčič: »Pred durmi«; b) F. S. Vilhar: »Mornar«. 3. a) G. Puccini: arija iz opere »Tosca«; b) Bizet: arija iz opere »Carmen«. 4. a) G. Puccini: arija iz opere »Turandot«; b) Halewy: arija iz opere »Židovka«; c) Leoncavallo: arija iz opere »Pagliacci«. Na klavirju spremlja pevec g. Neffat, prvi dirigent ljubljanske opere. Cene sedežem od 30 do 10 Din, stojišča 5 Din, dijaki 3 Din.

Ceneno meso.

V četrtek 18. t. m. od 7. ure naprej se bo prodalo na stojnici za oporočeno meso pri mestni klavnici 150 kg govejega mesa po 4 Din, in sicer na osebo do 2 kg.

Sportne srajce v vseh barvah in izdelavah, po želji v vsaki obliki od Din 48.- naprej. I. Babič, Maribor

Pri želočnih težkočah, zgagi, zmanjšanjem občutka za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec »Franc Jožefove« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slave »Franc Jožefovo« grenčico kot važen pripomoček proti grizi, kakor tudi želočnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico.

Popravljam vse moško perilo po jako nizki ceni. I. Babič, Maribor.

Lovska strast.

Včeraj so se na poljih v okolici Maribora pojavili mariborski nedeljski lovci, ki so streljali, večinoma pa le plašili mlade, komaj vzletele jerebičke. Take pohlepnosti in strasti pravi lovec ne pozna!

Gračina naprodaj.

Za »Mariborski teden« je razstavil pred frančiškansko cerkvijo znani rejec kunccev g. Anton Golija, ključavničar v delavnici državnih železnic, grad v miniaturi, ki vzbuja splošno pozornost in zanimanje. Grad, ki je zgrajen na skalovju, bi bil prav lep okrask kakega vrta pred vilo in gotovo je v Mariboru kak premožnejši posestnik, ki bi lahko kupil to graščino, ki je naprodaj. Graščina bo razstavljena in na vpogled samo še nekaj dni.

2000 zastavkarjev v studenškem gozdu.

Poleg sijajnega obiska ognjemeta na Mariborskem otoku je dala njegova okolica še prostora nepregledni množici na južnem in severnem obrežju. Vsi ti zastavkarji so prišli na svoj račun, zlasti v nekoliko višjem studenškem gozdu, odkoder so se dali prizori krasno opazovati. Najmanj polovica vseh Studenčanov je na obrežju in na drevsih gledala in gotovo bi vsaj polovica vseh teh rada prišla na otok, če bi imeli tja zvezo vsaj z brodom, ki si ga vsi že davno želimo. Žal je mestna občina tudi letošnjo sezono ignorirala upravičene želje okoličanov na južnem bregu Drave. Tako je kopališče radi neznosnega ovinka nedostopno, dasi bi se zveza z brodom že v eni sezoni izplačala, nedeljska prireditve pa bi beležila nekaj jurijev več dohodkov. Glavno pa je, da bi mestna občina pokazala svojim sosedom naklonjenost, o kateri na žalost tudi letos ni sluhla ne duha.

Poskušen samomor.

Mlad slaščičarski pomočnik Josip M. zaposlen pri Pelikanu v Gosposki ulici, se je naveličal življenja. Preteklo nedeljo si je na dvorišču z navadnim nožem prerezal vrat. Močno hropečega so ga v mlaki krvi našli njegovi tovariši, ki so o dogodku brž obvestili reševalno postajo. Z avtom so obupanega mladeniča prepeljali v bolnišnico, kjer so ga zdravniki rešili prostovoljne smiri.

Po osemnajstih letih.

Mirna, zakotna vasica Zabukovje pri Dravogradu je doživela nenavaden dogodek. Pred osemnajstimi leti je bil odrinil k vojakom posestnik France Lužnik. S prvimi četami je moral v strelske jarko na rusko bojišče, kjer je bil ujet. Od takrat je izginila za njim vsaka sled, vse prizadevanje za njim je bilo zaman. Njegovi domači, žena in otroci, so bili prepričani, da ga ni več med živimi. Tudi je Lužnika proglasilo sodišče za mrtvega in se je njegova žena znova poročila. Kot strela z jasnega neba pa je zadela ženo in Lužnikove vest, da se je vrnil Lužnik z ruskega ujetništva. Potrkal je na domača vrata in se naselil na svoj dom. Ženin drugi mož, s katerim je tudi imela dva otroka, pa se je poslovil in odšel.

Spominiaite se CMD

Moško perilo po meri pri I. Babič, Maribor.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežajo z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice urejeno prebavo. Zdravniki specialisti silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franc Jožefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev letnega gledališča v Rušah

Predstava »Divjega lovca« na prostem.

V nedeljo popoldne so ruški Sokoli otvorili na obronku Pohorja za vasjo svoje letno gledališče na prostem, ki je sploh prvo podeželsko letno gledališče v Sloveniji. Rušani imajo staro tradicijo in mimo tega tudi vzgojeno občinstvo, ki se je odzvalo vabilu na predstavo v izredno velikem številu. Na amfiteatralično urejenem prostoru za gledalce je bilo preko 1000 ljudi.

Prostor za gledalce in pozorišče so Rušani uredili za Črnkovo gostilno nad vasjo tako, da gledalci sede ali stoje po strmem bregu sredi gozda, igralci pa nastopajo pod njimi na uglajenem prostoru, do katerega vodijo poti iz Ruš in iz gozda. Ozadje pozorišča tvorijo travniki, drevesa, Ruše in pobočja Kozjaka, ki stoje v ozadju ko najkрасnejša kulisa. Igralci prihajajo iz vasi ali iz gozda in prav tako tudi odhajajo. Režiser je postavil »Divjega lovca« samo k ulici in dve hiši, ograjo in šotor v ozadju. Prostor je torej naravnost idealen, posebno še za Finžgarjevega »Divjega lovca«.

Gledališče so Rušani uredili po načrtih in pod vodstvom rojaka Vekoslava Janjaka, člana ljubljanske opere, ki je »Divjega lovca« tudi zrežiral in se tako pokazal kot izvrsten režiser. Tuji gosti, med katerimi so bili tudi režiser g. Bratko Kretz iz Ljubljane, režiser in igralec g. Hinko Tomasič iz Maribora in gledališki kritiki, so pričakovali uprizoritve s skepsjo, toda nastop ruških diletantov jo je kmalu pregnal. Veličastna razvrstitve in ureditev dogajanj igre, skupna igra in tudi igra posameznikov je presenetila. Visoko nad vsemi je pa stal Tonček, ki bi se lahko pokazal na vsakem odru in pred vsakim občinstvom. Njegova igra je presenetila vse. Če se bo »Divji lovec« igral še kdaj v Mariboru ali v Ljubljani, potem bi ga bilo na vsak način treba povabiti na gostovanje. Interpret je za Tončka rojen. Pa tudi nekateri drugi igralci-dilentanti so nas presenetili s svojo pristnostjo, ki je na diletantskih odrh nismo vajeni.

Po tej predstavi moramo Rušanom zares iskreno čestitati in reprizo »Divjega lovca« v ruškem letnem gledališču toplo priporočamo tudi Mariborčanom. Izplača se jo ogledati.

Tezno pri Mariboru

Občinske zadeve. Pod spretnim vodstvom župana g. Bezjaka, kot predsednika cestnega odseka se je temeljito popravila Gregorčičeva ulica. Domači vozniki so navozili skoraj 200 m³ gramoza, katerega je dal brezplačno na razpolago upravitelj g. Habjanič. Omenjena cesta vže Maistrovo in Vodnikovo ulico, ter je sedaj v polni meri ustrezno prebivalcem ob zahodni strani železniške proge. Kupi gramoza na Maistrovi in Šolski ulici pričajo, da se bodo uredile tudi te ceste. Občinski odbor je iz finančnih razlogov postavitev prepotrebne cestne svetilke pri ovinku v Maistrovi ulici zaenkrat odklonil.

Tatvine na polju. Tatvine poljskih pridelkov, zlasti krompirja in fižola so na dnevnem redu. Tako so neznani uzmoviči izruvali nekaterim posestnikom cele vrste krompirja in obrali fižol. Prizanesi niso niti županovi njeni. Veliko škodo trpe oni, ki imajo zemljo v najem. Nedavno je nek posestnik zasačil takega nepridiprava, ko si je prilasčal tujo lastnino. Tatjo je odkuril, posestnik je odnesel ukradeno blago domov. Kakor čujemo, se je uzmovič bojda sam prijavil orožnikom. Bo menda v tej stroki novinec.

Jubitej. Šestdesetletnico rojstva je nedavno praznoval naš župan g. Vinko Bezjak. V občinski seji se je spomnil tega jubileja podžupan g. Joško Šabeder in mu v lepili besedah čestital v imenu odbora naglašujoč njegove zasluge in priljubljenost v občini.

Dobava mesa za vojaško posadko. Mestno načelstvo v Mariboru razglašaja, da bo dne 18. t. m. ob 11. uri dopoldne v pisarni mariborskega voj. okrožja v Mariboru (Trstenjakova ul. 5) prva javna licitacija za dobavo mesa od 1. 10. 1932 do 31. 3. 1933 za mariborsko posadko, in sicer po pogojih, ki so na vpogled v navedeni pisarni.

Sportne prireditve „Mariborskega tedna“

Konjske dirke

V okviru »Mariborskega tedna« so bile včeraj popoldne na tezenskem dirkališču konjske dirke, združene z nagradnim skakanjem, ki jih je priredilo Mariborsko kasaško društvo. Prireditvi je prisostvovalo številno občinstvo, navzoči pa so bili tudi zastopniki civilnih in vojaških oblastev, in sicer mestni župan g. dr. Lippold, okrajni glavar g. Milan Makar, zastopnik mestnega poveljnika g. polkovnik Popadič in polkovnik g. Putnikovič. Vodstvo dirke je bilo v rokah gg. Josipa Rosenberga, Franca Königa, H. Luckmanna, Novaka, Scherbauma, majorja Celestina, Jurkoviča in Šepca. Organizacija je bila v vsakem oziru zelo dobra. Dirke so se končale v najlepšem redu.

Posamezni rezultati so bili naslednji:

I. Dirka za veliko nagrado mariborskega tedna: Za 4 do 12letne konje vseh krajev. Proga 2400 m. Nagrada mesta mariborskega in sicer 1500.—, 750.—, 450.—, 300.— Din. 1. Bacsí, 5letni rjavi konj Franca Filipiča iz Maribora s kilometerskim časom 1:37. (2420 m). 2. Samers, 4letni temnorjavi žrebec, last Karla Weitzla iz Maribora, kilometerski čas 1:39. (2460 m). 3. La Fliche, 7letna siva kobila (Franc Filipič) 1:40 (2440 m). 4. Otero, 5letna lisasta kobila (Kobilarna Turnišče) 1:47. (2420 m).

II. Ljutomerska kmetska dirka. Za 3 do 12 letne konje slovenske kmečke reje. Proga 2100 m. Nagrade mesta Maribora Din 1250.—, 625.—, 375.— in 250.—. 1. Krista, 3letna rjava kobila (Franc Segula) 1:45. (2000 m); 2. Turista, 5letna kostanjeva kobila (Franc Filipič) 1:39. (2140 m); 3. Posilna, 3letna rjava kobila (Alojz Razlag) 1:49. (2000 m); 4. Felčika, 8letna kostanjeva kobila (Franc Herič) 1:42. (2200 m).

III. Dirka dravske banovine. Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2200 m. Nagrade 1000.—, 500.—, 300.— in 200.— Din mesta Maribora. 1. Bacsí, 5letni rjavi konj Franca Filipiča iz Maribora, km čas 1:34. (2240 m). 2. Otero, 5letna lisasta kobila (Kabilarna Turnišče) 1:38. (2220 m). 3. Bandi, 6letni temnorjavi konj Fajda Högenwartove iz Celja, 1:40. (2220 m). 4. Samers, 4letni temnorjavi žrebec (Karl Weitzl) 1:37. (2300 m).

IV. Dvovprežna amaterska dirka: Za 3letne in starejše konje vseh krajev. Proga 3000 m. Nagrade 1250.—, 625.—, 375.— in 250.— Din mesta Maribora. 1. Bandi, 6letni temnorjavi konj (F. Högenwart) in Doucette, 6letna lisasta kobila (Kobilarna Turnišče), voznik pl. Lippit, km. čas 1:49 (3060 m). 2. La Fliche - Bacsí (Franc Filipič) 1:46.3 (3150 m). 3. Oceana - Oholi (V. Pirš, Maribor).

Nagradno skakanje.

I. Skakanje na srečo (24 prepon z 28 skoki): 1. B e b a 8letna kobila, jahalec kap. Radomir P. Pantič iz Zagreba. 2. D r a g a n, 8letni konj (kap. Stevan Gjurovljevič iz Zagreba); 3. E t u a l, 8letna kobila (kap. R. P. Pantič iz Zagreba).

II. Skakanje lahke kategorije (8 prepon) 1. F a u s t, 7letni konj (kapetan Mihajlo Misič iz Zagreba); 2. C s a l f a, 5letni konj (Rihard Wolf iz Zagreba) 3. Š e i k, 7letni konj (podporočnik Milutin G. Cerovič iz Zagreba).

III. Skakanje srednje kategorije (12 prepon s 14 skoki). F. F r i c a 10letna kobila (podporočnik Emil Cof iz Slov. Bistrice); 2. L e l a 10letna kobila (kap. Stevan Gjurovljevič iz Zagreba). 3. C s a l f a (R. Wolf iz Zagreba).

KOLESARSKÉ DIRKE.

Mariborska kolesarska podzveza je priredila v nedeljo na progi Maribor-Sv. Ožbald-Maribor (50 km) kolesarske dirke za prvenstvo podzveze. Kljub temu, da so bile razne medklubske dirke v Ljubljani in v Zagrebu, se je prijaviло lepo število dirkalcev, članov kluba Peruna, Pošte, Zvončka in Edelweissa.

Naslov prvaka Mariborske podzveze v kategoriji seniorjev si je priboril I v a n L a h (Edelweiss), ki je 50 km dolgo pro-

go prevozil v času 1:47:05. Drugi je bil Matija Pavičič (Zvonček, Ptuj) 1:47:06; 3. Franc Ramftl (Poštela) 1:47:06.5; 4. Franc Hrovat (Perun) 1:47:07; 5. Anton Ilešič (Perun) 1:47:08.

V kategoriji juniorjev je bil prvi Maks Ramftl (Poštela). Prevozil je 50 km v boljšem času kakor seniorji, in sicer v času 1:42:03. Drugi je prispel na cilj Fr. Seidler (Edelweiss) v času 1:50:08. Tretji Oskar Lah (Poštela) 1:53:14. Prvo plasirana sta prejela lepa darila mestne občine, oz. odbora »Mariborskega tedna«.

Organiziranje in vodstvo dirke je bilo v rokah gg. Ivana Kvasa, Antona Hlebša in Valentina Šibenika. Poslovali so kakor vedno doslej: požrtvovalno in vestno.

TEKMOVANJE ZA POKAL SK ILIRIJE

Na igrišču ISSK Maribora so se v nedeljo in v ponedeljek dopoldne odigrale nogometne tekme za mladinski pokal SK Ilirije. Rezultati so bili: v nedeljo ISSK Maribor : SK Rapid I 4:0 (2:0) SK Železničar I : ISSK Maribor II 2:1 (1:1); v ponedeljek ISSK Maribor I : SK Železničar I 3:0 (1:0). ISSK Maribor je tudi v mladinskem tekmovanju dokazal svojo absolutno nadmoč nad ostalimi mariborskimi klubi. Obe moštvi ISSK Maribora sta predvajali lepo igro. Poznalo se jim je, da imajo dober in izdaten trening. Nedvomno bodo nekateri juniorji v kratkem uporabljivi tudi za prvo moštvo.

ISSK Maribor se je po včerajšnji zmagi nad SK Železničarjem plasiral za ožje tekmovanje in bo najbrže že prihodnjo nedeljo nastopil proti zmagovalcu ljubljanskega okrožja.

V Ljubljani so na praznik igrali po točkah: Svoboda:Ilirija I 4:1, Morava:Ilirija II 2:0; Hermes:Ilirija II 6:1, Svoboda:Morava 1:1.

SK Železničar:SK Svoboda 8:2 (4:0).

Na igrišču SK Rapida se je včeraj popoldne odigrala prijateljska tekma med SK Železničarjem in SK Svobodo, ki je končala z visoko zmago Železničarja v razmerju 8:2.

V predtekmi je zmagalo kombinirano moštvo SK Rapida nad rezervo SK Svobode s 10:0 (4:0).

Nogometna tekma na kolesih.

V soboto se je odigrala na igrišču ISSK Maribora nogometna tekma na kolesih med dvema moštva ISSK Maribora. Prireditvi je prisostvovalo le malo občinstva. Zmagalo je moštvo B v razmerju 2:0.

Lepo uspela prireditve Motokluba.

Motoklub Maribor je v ponedeljek 15. avgusta priredil igre »Gymkhana« v Ljudskem vrtu. Kljub temu, da so bile te sporne prireditve skrbno pripravljene, je so obisk vsi na svoj račun. Dirke na trati so prišli vsi na svo račun. Dirke na trati so povoljno izpadle, dasi je bil dirkalni prostor zelo majhen. Posebno se je odlikoval dirkalec g. Hinko Čerič, ki je pri-

drvel prvi na cilj ter bil tudi zmagovalec dueva. Kot dobra voznika sta se izkazala še H. Jurič (II) in Alfons Wresnig (III).

Pri igrah »Gymkhana« so sodelovali sledeči vozniki in dosegli te rezultate: Wresnig Alfons I. II. Dadiou Oton, III. Čerič Hinko, IV. Čerič Franc, V. Čerič Alojz, VI. Lotz Karol, VII. Jurič Herbert VIII. Kopič Kurt, IX. Schober Franc, X. Ledvika Franc, XI. Kreitner Karl, XII Lüthy Peter in XIII. Zinthauer Ludvik

Sokolstvo

»Tezenski dan«

priredi Sokol Tezno v nedeljo 4. septembra in obenem proslavo obletnice rojstva staroste Sokola kraljevine Jugoslavije kraljeviča Petra. V soboto 3. septembra zvečer bo ob 20. uri na letnem telovadišču ob bajni bengalični razsvetljavi proslava rojstva staroste Sokola kraljevine Jugoslavije s koncertom lastne sokolske godbe. V nedeljo 4. septembra dopoldne ob 9. uri lahkoatletske tekme. Popoldne ob 15. uri mladinske telovadne igre, mladinska igra »Čarovnik Čiričari«, humoristična predstava »Amerikanski brivec« in gledališka predstava pod milim nebom »Županova Micka«. Ples na prostem, strelišče in druge razne zabave. Sosedna bratska društva prosimo, da to naše naznanilo upoštevajo in prihitijo na to našo izredno prireditve. Zdravo!

Slovenska Bistrica

Požigalci so na delu.

V nedeljo ob 8. uri zvečer je zajel plamen nenadoma gospodarsko poslopje Jožefa Polanca na Pretrežu. Poslopje je radi pomanjkanja vode pogorelo do tal. Gasilci iz Slov. Bistrice, ki so prihiteli na pomoč, niso mogli več pomagati. Komaj so se vrnili domov, je okrog 21. ure zopet zatrobil rog in klical v Tepanje pri Konjicah, kjer je gorela hiša Antona Stupana. Stupanu so pogorele vse poljedelske priprave, vsa letošnja krm, nekaj sodov, trije vozovi hrastovih desk in drugo. Škoda znaša preko 30.000 Din, a zavarovan je bil le za 1000 Din (4000 kron). Gasilci iz Drazje vasi in Slov. Bistrice so požar lokalizirali, ker je bila nevarnost, da pogori vsa vas. Ogenj je bil najbrže podtahnjen.

S srpom ga je... Franc Pliberšek, najemnik pri posestniku Novaku v Jurišni vasi se je na njivi sporekel z gospodarjem. V preprij je posegla tudi žanica Jožefa Pliberšek in med prerivanjem, ki je nastalo, je nenadoma oblika kri Franca Pliberšeka. Raničenec je odšel v Slov. Bistrico, kjer je zdravnik dognal nevarno rano za ušesom. Pliberšek ni z Jožefo nič v sorodu.

Lovski blagor. V torek je član tukajšnjega lovskega društva g. Miha Raštajger ustrelil v društvenem revirju lepega srnjaka.

Podružnica SPD prireja 16. do 20. t. m. članski izlet v Triglavске planine. Podrobnejše informacije daje podpredsednik g. Tomažič. Ljubitelji planin, pridružite se!

UGODNO KUPITE

raznovrstne ostanke po Din 6.-, 7.-, 8.- meter

za birmance, ženine in neveste

dobro in poceni v

TRPIN-OVEM BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ulica 15

ENOLETNI TRGOVSKI TECAJ

Slov. trgovskega društva v Mariboru

Pouk se bo vršil v prostorih državne trgovske akademije v Mariboru, Zrinjskega trg št. 1-1. nadstr.

Predmeti:

Knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska in nemška korespondenca, nauk o trgovini in mencah, gospodarski zemljepis, slovenska in nemška stenografija, strojepisje, blagoznanstvo ter nemščina in slovenščina

Otvoritev tečaja je 9. septembra 1932

Vpisovanje je dnevno od 9. do 10. ure na Zrinjskega trgu 1/1., soba št. 28-a. Sprejemajo se tudi pismene prijave na rav. tečaja.

Pazite na naslov: Enoletni trg. tečaj Slov. trg. društva v Mariboru, Zrinjskega trg 1/1.

Težnje in želje slovenskega trgovstva

MOGOČNO TRGOVSKO ZBOROVANJE V VELIKI DVORANI »UNIONA«.

V nedeljo dopoldne se je zbralo v Mariboru v veliki unionski dvorani slovensko trgovstvo z namenom, da se porazgovori o svojih težnjah in težavah in jih potoži enemu izmed najodličnejših naših gospodarskih strokovnjakov, trgovinskega ministru g. Ivanu Mohoriču, ki se je pripeljal jutraj z brzovlakom iz Beograda do Zidanega mosta, od tam pa z avtomobilom v Maribor. V Slovenski Bistrici, ki se je ob tej priliki odela v slavnostno zunanost, sta odličnega gosta pričakovala že okrajni glavar za Maribor desni breg g. Milan Makar in podglavar g. dr. Vrečar. V imenu mesta ga je pozdravil tamkajšnji župan g. dr. Jagodič, v imenu slovenjebistriškega trgovstva pa načelnik tamkajšnega trgovskega gremija g. Kac. Po prihodu v Maribor je g. minister odšel v unionsko dvorano, kjer je ob pol 11. otvoril dobro obiskano zborovanje predsednik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani g. Josip Kavčič s pozdravom na vse navzoče.

Pred prehodom na dnevni red je pozdravil zborovalce še predsednik mariborskega trgovskega gremija g. Vilko Weixl, posebej pa ministra g. Mohoriča, zastopnika kr. banske uprave okrajnega glavarja za Maribor levi breg g. dr. Ipa vca, zastopnika mestnega po veljnika polkovnika g. Putnikovića, podpredsednika Zbornice za TOI g. Elsbacherja iz Laškega, okrajnega glavarja za Maribor desni breg g. Makarja, mestnega župana g. dr. Lipolda, združnega nadzornika g. Založnika, tajnika Zbornice za TOI in urednika »Trgovskega lista« g. dr. Plessa, zastopnika »Merkurija« g. Fabianija, zastopnika Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani g. inž. Gračnerja, predsednika Zveze obrtnih zadrug g. Bureša, zastopnika Zveze gostilničarskih zadrug g. Oseta, predsednika Slovenskega trgovskega društva v Mariboru g. Mejo vška, ravnatelj Ljubljanskega veleševja g. dr. Dularja, ravnatelja trgovske akademije v Mariboru g. Dolenc, narodne poslanec gg. ravn. Krejčija, dr. Pivka in Benka ter senatorja g. dr. Ploja. Poseben pozdrav je naslovil še na vse načelnike trgovskih gremijev. Svojo odsotnost sta opravičila načelstvo gremija v Kranju in načelstvo gremija v Dolenji Lendavi. Z velikim navdušenjem so zborovalci sprejeli predlog, da se odpošlje kralju vdanostna brzojavka.

Nato je pozdravil g. ministra in vse navzoče glavar g. dr. Ipa vca, v imenu mestne občine pa župan g. dr. Lipold, ki je izrazil posebno veselje, da je ob zaključku »Mariborskega tedna« obiskal Maribor tudi slovenski rojak minister g. Mohorič, ki pozna kot odlični gospodarski strokovnjak svetovnega slovesa prav dobro naše gospodarske razmere. V svojem pozdravnem govoru je g. župan podčrtal nacionalno samobitnost obmejnega Maribora in njegovega širšega zaledja in zaključil svoje besede z upanjem, da bi zborovanje rodilo dobre sadove. Za njim je spregovoril topel pozdrav še podpredsednik Zbornice za TOI g. Elsbacher, ki je poudaril, da je Maribor središče vsega trgovskega gibanja na severu naše države. Lep uspeh prireditve »Mariborskega tedna« je zadosten dokaz velike delavnosti in naprednosti povojnega Maribora. Opravičil je odsotnost majno zadržanega predsednika Zbornice za TOI g. Jelačina

in pozdravil ministra g. Mohoriča kot strokovnjaka in starega ljubega znanca, čigar imenovanje za trgovinskega ministra je sprejela vsa naša trgovina in industrija z velikim veseljem in zadoščenjem. Naprosil ga je, da kot član vlade uporabi ves svoj vpliv v korist našega gospodarstva in mu pomaga s svojimi odličnimi sposobnostmi in nesebičnim delovanjem do lepše bodočnosti. Dalje je čestital vsem Mariborčanom, predstavnikom korporacij in prirediteljem »Mariborskega tedna« k krasnemu uspehu prireditve, ki je pokazala Maribor v novi obliki gospodarskega in kulturnega razmahia.

Nato je g. Josip Kavčič v skoro dvehurnem govoru več ko izčrpano poročal o današnjem gospodarskem položaju in pojasnil vse težnje in težave našega trgovstva. Podčrtal je napredok kulturnega, gospodarskega in političnega središča Podravja, jugoslovanskega Merana, ki je tržišče najlahtnejšega sadja in vina in ki z neprestano naraščajočim tujskim prometom na bližnjem Pohorju ugodno uspeva. V svojih nadaljnjih izjavah je govornik opisal vso zgodovino slovenskega trgovstva, ki bo letos oktobra proslavilo 25letnico svojega prvega slovenskega trgovskega društva v Ljubljani, ki je bilo matična poznejših društev v Celju, Gorici in Trstu. S temi pridobitvami je g. Kavčič v duhovno blagostanje našega naroda neprestano raslo. Pozdravil je enega izmed najstarejših naših trgovskih organizatorjev in javnih delavcev g. Fürsbergerja iz Radovljice in poudaril, da je po 13 povojnih letih to zborovanje tretje veliko zborovanje slovenskega trgovstva. V Jugoslaviji je notranji gospodarski položaj, če pogledamo druge države, na pr. Anglijo s 3 milijoni brezposelnih, še razmeroma dober. K novemu obrtnemu zakonu bodo izdani še številni okvirni pravilniki z ozirom na posebnosti vsake banovine posebej. Krošnjarstvo je treba oprijeti, ker občutno škoduje realni trgovini, zlasti v modni, železninski in papirni stroki. Do krošnjarstva so upravičeni s svojimi izdelki le pasivni kraji, ki imajo v tem vso svojo eksistenčno možnost. Za pomočnike in asistenice se mora določiti zadostna učna doba. V vsej trgovini se mora zahtevati za vsakega izvrševalca trgovskega poklica zadostna strokovna usposobljenost, ker so sicer nestrokovnjaki pravi uničevalci nacionalnega premoženja. Enako kvalifikacijo morajo imeti tudi vsi trgovski potniki, glede katerih je treba gledati ne le na kvaliteto blaga, temveč predvsem na kvaliteto ljudi. Zakon o pobijanju draginje bo zamenjan z ostrišjim zakonom o pobijanju brezvestne špekulacije. Posebno pozornost mora naše trgovstvo posvetiti tudi kartelom, ki zelo škodujejo realni trgovini in jih je zato treba odpraviti. Zakon o prisilni poravnavi je treba spremeniti in poostriži pri tem razne njegove določbe. Kmečki moratorij je treba čim prej odpraviti in na primeren način urediti kmečke dolgove s pomočjo državnih denarnih zavodov. Pavsalarjanje trošarinske takse na alkoholne pijače v zaprtih steklenicah ni upravičeno in bi se morala ta taksa pobirati le od prodanih količin. Znižati se mora davčna stopnja, kar bo nedvomno dvignilo davčno moralo. Izvesti se mora pravična razdelitev dravske banovine, ki plačuje davke v redu in je znano, da ostale banovine ne plačujejo niti četrtino tega, kar mi-

potrebna je temeljita sprememba socialne zakonodaje, ker je naše socialno zavarovanje doživelo katastrofalen finančni polom. Za urejen izvoz sadja je bila pred kratkim ustanovljena tudi posebna osrednja izvozna organizacija. Hmeljarje, ki že več let preživljajo katastrofalno krizo, je treba podpreti s krediti pri Narodni banki. Letos se pričakuje tudi slaba letina pšenice, ki jo bomo morali morda celo uvažati. Popolen zastoj je tudi v lesni trgovini. Ukiniti je treba vse privilegije raznih konzumov in nabavljalnih zadrug ter monopolizacijo proizvodnje šolskih zvezkov. Paziti je tudi treba, da ostane dinar stabilen. Poostriži se morajo mere proti onim, ki razpolagajo z nacionalnim premoženjem pri raznih bankah in to zlorablajo. Znižati se tudi mora obrestna mera, kar so izvedle že tudi vse druge, večinoma gospodarsko šibkejšje evropske države. Remediura je potrebna nadalje v naši devizni politiki. Izvesti moramo trgovsko starostno zavarovanje. Vedno pa se moramo zavedati svojih dolžnosti do države, ker šele tako bomo dosegli ono, kar želimo. Na drugi strani pa mora tudi država upoštevati vse upravičene želje svojih državljanov. Ob zaključku svojega govora je g. Kavčič še naglasil, kako velike simpatije vežejo slovensko trgovstvo z novim trgovinskim ministrom g. Mohoričem in izrazil splošno veselje, da imamo na tako odgovornem in važnem mestu prvič v Jugoslaviji res strokovnjaka, za katerim bo stalo slovensko gospodarstvo vedno enodušno in v strnjanih vrstah.

Govorniku se je zahvalil g. Weixl, ki je nato v izčrpanem poročilu pojasnil vse težave, ki tarejo našega trgovca, posebej pa se je bavil z mariborskimi gospodarskimi razmerami in prosil ministra g. Mohoriča za primerno vladno pomoč. Njegov govor, ki je velikega pomena za bodočnost našega mesta, bomo priobčili v prihodnji številki našega lista.

Končno je stopil na oder minister g. Ivan Mohorič, ki so ga pozdravili navzoči z burnim ploskanjem in navdušenim vzklikanjem. V začetku svojih izjav je g. minister izrazil svojo srčno potrebo, da pokaže svoje velike simpatije do našega trgovstva, s katerim bo vedno rad rok v roki in ramo ob ramo delal za njegovo lepšo bodočnost. V nadaljnjih besedah je opisal gospodarsko ulogo Maribora od prevrata do danes. Z rapadom Avstrije in z ustanovitvijo Jugoslavije je mariborska industrija izgubila važna tuja tržišča. Isto je zadelo tudi vinogradništvo in razne druge naše gospodarske panoge, ki so zunaj črpalke dolga desetletja svoj vir blagostanja. Ob prevratu je Maribor postal središče vsega blagovnega prometa. Tedaj je bilo v Mariboru okrog 40 špedicijskih podjetij, na tezenskem tovornem kolodvoru pa je zaradi ogromnega prometa zastajalo po 2.000 vagonov raznega blaga. Vse to je pozneje minilo. Z otvoritvijo direktnega prometa z Madžarsko je tudi Maribor padel na normalni promet. Vedno bolj je izgubljal značaj izvoznega središča. Leta 1925. je na pr. mariborska klavnica komaj zmagovala ogromno delo za izvoz mesa, danes pa je ves njen obrat deleč pod bivšo normalo. Tudi eksport mleka v Avstrijo je skoro popolnoma prenehal. Vse te defekte je treba popraviti s tem, da poiščemo doma ustrezajoča tržišča. Način odpomoči pa se mora prepustiti

zasebni inicijativi. G. minister je s pomočjo poslanca g. Krejčija dosegel, da se bo zgradila v Beogradu posebna prodajna lopa, v kateri se bodo prodajali slovenski krompir in drugi pridelki. Doselej so na. pr. razni špekulanti pri našem kmetu kupovali kilogram krompirja po 0.75 Din, v Beogradu pa so ga prodajali po 2 Din. Doba, ki v njej živimo, je podobna dobi, ko so gradili babilonski stolp. V Evropi narodil ne razumejo drug drugega in se ne zavedajo, da je nepravilna enega nesreča drugega in propast tretjega. Zato pa ne smemo čakati, kdaj bo postal ostali svet pameten. Zgraditi si moramo sami svojo močno gospodarsko državno notranjost, za kar je potrebno večzno delo posameznih panog. Karteli imajo svoje dobre in slabe strani in je zato treba pri meralh glede njih pač posebne previdnosti. Pripravljen je že osnutek zadevnega zakona, ki bo predložen narodni skupščini že jeseni, glede osnutka in končne redakcije zakona o bankah pa bo sklicana poprej še širša anketa. Provizorij z odlaganjem kmečkih plačil se pač ne bo mogel dolgo držati in bo morala skupščina prineesti čim prej zadevni definitivni zakon, najbrže pa bo trajal še letos do konca leta. Popis kmečkih dolgov v naši banovini je na pr. pokazal, da prav et nikakor ni lahko miselno zadolžiti veliko škodo povzročati tudi nesmiselno dviganje denarnih vlog in skrivanje denarja v omarah in nogavicah. Nekateri brez pravega vzroka selijo svoj denar iz denarnih zavodov na žiro račun pri Narodni banki in Poštni hranilnici, pri tem pa ne pomislijo, da so s tem odvzeli denar naši industriji, ki potem propada. Proti psihozi boriti se je pa zaman. Pred dnevi je bila v finančnem ministristvu konferenca, na kateri se je razpravljalo, kako rešiti krizo, ker naša trgovina in industrija v tem položaju ne moreta več vzdržati. Zakon o prisilni poravnavi bo noveliran in dopolnjen z raznimi sankcijami. Glede socialne zakonodaje je vsa stvar v pripravljalnem stadiju. Proračunska politika naše vlade je dobra in je že letošnji proračun znižan za 30%. Potrebno pa je še nadaljnje znižanje, in sicer bo treba v prvi vrsti znižati osebne izdatke, ki znašajo 4 in pol milijarde Din. Dohodki državnih nameščencev so že itak minimalni in bo zato treba najti druga nova pota. Za amutacije potrebujemo na mesec 100 milijonov Din. Zaradi grškega moratorija smo izgubili tamkajšnji trg in je to težko prizadelo naše južne pokrajine, kjer se v krajih, oddaljenih od železnice, dobi danes lepa ovca že za 5 Din, v krajih ob železnici pa za 20 do 30 Din. V trgovski politiki gre naša država konstruktivno pot naprej. V prihodnjih dneh bo prispel v Slovenijo znani strokovnjak g. Stanišič, ki bo prepotoval vso banovino glede izvoza sadja z vezanimi dinarskimi krediti. Jeseni se bodo pričela trgovinska pogajanja z Nemčijo, kar je važno zlasti za naš izvoz koruze, ki je letos rekordno obrodila. Meseca septembra se bodo pričela trgovinska pogajanja tudi z Italijo, ta teden pa bo tudi gospodarska konferenca bloka vzhodnih držav. Preteklih dvaset let uspešnega razvoja slovenskega trgovstva naj bo temelj za lepšo bodočnost, ki pa jo bomo dosegli le, če bomo še bolj strnili svoje vrste.

Govor ministra g. Mohoriča je vzbudil viharno odobravanje. Predsednik g. Weixl je nato zaključil sijajno uspešno zborovanje. Po obedu je g. minister sprejemal razne deputacije trgovskih gremijev, zvečer pa je prisostvoval krasni razsvetljavi in beneški noči na Mariborskem otoku.

Atomobilisti in motociklisti pozor!
Avto in moto gumi kupuje v vsaki množini in najvišjih cenah mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 2345

Dobi se novi sadjevec
po Din 1.— liter. Koroška cesta 106 2603

Denarnice

za kovani denar v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13

- »Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500
- Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.— »Šlager«, Slovenska 18. 2501
- Nova hiša na prodaj. Pobrežje, Lovska ul. 12. 2508

Trgovino in trafilko prodam takoj. Studenci, Aleksandrova cesta 33. 2601

Kupim takoj na periferiji (Tomšičev drevored itd.) parcelo za stavbo enonadstropne hiše od 500—1000 m². Ponudbe na Šauperl, Slovnškov trg 16. 2543

Prazno sobo s posebnim vvhodom, električno razsvetljava, brez štedilnika (kuhanje ni dovoljeno), oddam boljši osebi s 1. septembrom. Stritarjeva ulica 5/1. 2542

Velik trgovski lokal oddam v najem. Gosposka ulica 5, Vicoč. 2541

Pošteno postrežkinjo, ki zna tudi nekaj kuhati, sprejemem. Naslov v upravi »Večernika«. 2606

Sobo in črkoslikanje, vedno najnovjši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Oglašujte!

Ugodna prilika

za nakup lepih stavbenih parcel s solnčno lego se nudi tudi kupcem z vložnimi knjižicami. Zato ne odlašajte, temveč oglejte si in odločite se za takojšen nakup predmetnih parcel, katere ceneno prodaja »Drava« lesna ind. d. d. v Mariboru. Meliska cesta 91. 2547